

Nestkast voor pimpelmezen

Instructies

Haagse Vogelbescherming

Ophanghoogte 2 – 3 meter.

Bevestiging op (noord- of zuid-) oostzijde in bomen, tegen schuttingen, muren en gebouwen. Liefst met wat beschutting in de buurt om rustig te kunnen aanvliegen.

Meerdere pimpelmeesnestkasten altijd minimaal 8 - 10 meter uit elkaar hangen, omdat pimpelmezen tijdens het broedseizoen geen indringers in hun territorium dulden.

Jaarlijks vóór of na het broedseizoen grondig schoonborstelen. Controleer tevens de beitslaag. Eventueel licht opschuren en overbeitsen. De binnenkant van de nestkast niet beitsen.

Nestkasten jaarrond laten hangen. Worden 's winters ook als slaappleaats gebruikt.

U steunt ons werk voor slechts € 15.- per jaar: word lid!

**Haagse Vogelbescherming (HVB) en Vogelopvang “De Wulp”
Heliotrooplaan 15
2555 MA Den Haag**

Contact: info@haagsevogels.nl

Websites: www.haagsevogels.nl en www.vogelopvangdewulp.nl

Giften: IBAN NL 12 INGB 0003 58 61 85

De **pimpelmees** (*Cyanistes caeruleus*, vroeger *Parus caeruleus*) is een mees die in vrijwel heel Europa het gehele jaar voor in bossen, parken en tuinen voorkomt. Het is meestal een standvogel, maar soms kunnen groepen uit NO-Europa naar Midden- en West-Europa trekken. Pimpelmezen kunnen zeer territoriaal zijn waarbij ze hun gebied verdedigen tegen soortgenoten; ook de grotere koolmees wordt soms doel van een verdedigingsaanval.

Volwassen pimpelmezen zijn circa 12 cm groot met een spanwijdte van 17-20 cm en een gewicht van ongeveer 12-15 gram. De pimpelmees heeft een vrij herkenbaar verenpak met zijn kobaltblauwe kruin, staart en vleugels die duidelijk afsteken tegen het geel van zijn onderkant. Het verschil tussen mannetje en vrouwtje is vrijwel niet waar te nemen. In juveniel kleeft hij op de kop groenig in plaats van blauw en op de wang gelig. De roep van de pimpelmees klinkt als tsi tsi tsit, de zang is een hoog si si sirrr, gevolgd door bellende geluiden, en lijkt iets feller dan die van de koolmees. De vlucht van de pimpelmees is meestal gelijk aan die van andere mezen. In boogjes zweeft hij door de lucht, in de tussenpozen slaat hij met de vleugels

Pimpelmezen zien elkaar anders dan wij ze zien doordat diverse zangvogels, heel goed uv-licht kunnen waarnemen. Kleuren lichten daardoor aanzienlijk feller op. Dit is essentieel voor het vrouwtje om het mannetje te kiezen waar zij de voorkeur aan geeft. Het gekleurde 'petje' is hierbij het belangrijkste deel van het mannetje dat indruk moet maken op het vrouwtje. Uv-gevoeligheid helpt om het verenkleed voor soortgenoten helder zichtbaar te maken en toch voor roofdieren minder goed zichtbaar te zijn aangezien die geen uv-licht kunnen waarnemen. Voor vrouwtjespimpelmezen spelen ook de dans en zang van het mannetje en door hem aangeboden voer een rol bij de partnerkeuze.

Pimpelmezen leven vooral in bosrijke gebieden en tuinen met veel groen. Ze zijn vooral tussen struikgewas, houtwallen en houtsingels te vinden. Ze voelen zich overal waar bomen staan thuis. Pimpelmezen zijn schuwer dan koolmezen. De gemiddelde levensduur van een pimpelmees in goede leefomstandigheden bedraagt ongeveer 3 jaar; met weinig roofdieren en zachte winters kan ook een leeftijd van 8 jaar worden bereikt.

In de broedtijd eten pimpelmezen voornamelijk insecten en insectenlarven. Zij nestelen in boomholten en ook vaak in nestkastjes. Aan het begin van het voorjaar en in het begin van de zomer wordt de pimpelmees seksueel actiever, maar vanaf het moment dat de dagen gaan lengen begint het mannetje al frequent te zingen. Wanneer een koppeltje pimpelmezen elkaar heeft gevonden, blijven zij gedurende een of twee broedsels bij elkaar en nemen ze beide de verantwoordelijkheid voor het voeren van de jongen. Het is niet vreemd als het koppeltje hetzelfde nest jaren achter elkaar samen gebruikt of dat het nest wordt overgenomen door één van hun jongen. Een gemiddeld nest bevat 10 tot 12 eieren waarvan meestal 80% uitkomt; 40% van de jongen wordt volwassen. Het grootste deel van de pimpelmezen overleeft strengere winters meestal niet.

Wanneer een stel pimpelmezen het nest geselecteerd heeft, markeren zij dit grondig met de snavels. De verse snavelmarkeringen bevinden zich rondom de opening. Het koppel zal hierna beginnen met de bouw van het nest. Dit nest bestaat meestal uit mos, haren, veren, bladeren, takjes en ander zacht materiaal. Wanneer het nest klaar is, begint het vrouwtje met het leggen van 1 ei per dag. Tot een hoeveelheid van ongeveer 10 eitjes begint het vrouwtje nog niet met broeden. Tijdens het broeden neemt het mannetje de taak op zich om het vrouwtje te voeren. Na twee weken komen de eitjes uit waarna beide ouders de jongen voeren. Om ervoor te zorgen dat roofdieren niet doorhebben waar zich een nest bevindt, brengen de ouders de ontlasting van de jongen, verpakt in een speciaal vliesje, ver van het nest. De eierschalen worden door de ouders in het nest opgegeten. Zestien dagen na het uitkomen kunnen de jongen het nest verlaten.

Het verlaten van het nest gebeurt met enige aarzeling, en het duurt vaak een dag voordat alle jongen het nest hebben verlaten. Na het uitvliegen blijven de ouders de jongen nog enige tijd verzorgen en begeleiden. De jongen worden bij elkaar gehouden door een hoop geroep. Gedurende de eerste dagen na het uitvliegen, vormen de jongen een gemakkelijke prooi voor roofdieren omdat ze de vliegkunst nog niet geheel machtig zijn, en ze bovendien veel om voedsel bedelen en daarbij lawaaiig zijn. Jongen leren goed de omgeving kennen waarin ze geboren zijn en keren ook ieder jaar terug naar de plaats waar zij geboren zijn.

Pimpelmezen maken graag gebruik van vetbollen, pindanetjes en voedertafels met gevarieerde zaden. Vaak verdedigen ze een vetbol tegen andere mezen. Om niet ten prooi te vallen aan roofdieren neemt de pimpelmees het liefste kleine hapjes en kijkt steeds snel en goed om zich heen. Maar ook het meenemen van voedsel zoals een pindanootje doet hij vaak. Het liefst neemt hij het dan mee naar een beschutte plek waar hij zich veilig voelt en de tijd kan nemen het op te eten. Naast het voedsel dat de mens hun aanbiedt, eten zij voornamelijk insecten en hun larven, spinnen, bladluizen, nectar en zaden. (Bron: Wikipedia)